

TELEGRAPUL ROMAN.

Telegraful ése de douări pe sepm
mană: joia si Dumineca. — Prenume-
riunue se face in Sabiu la espeditura
foie; pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a, prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretiul prenumeratu-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Nº 9.

ANULU XI.

Sabiiu 31. Ianuariu 1863.

Congressulu.

III.

Corespondintele din „Concordia“ N. 102. din a. tr., pre-
cum aretaramu, pune dōua 'ntrebāri:

1) unde se va tīne congressulu?

2) cine voru luá parte la elu?

Intrebarea d'antăiu nouă ni se pare atătu de secundara.
incătu, de n'am fi vediutu, ca sunt ómeni, ce punu pretin
sí pe dēns'a, nici ca ni-am fi adusu aminte a o desbate. Căci
scimu totdeun'a, dar scimu cu deosebire in tēmpurile cele
grave, in care traimu, ca nu loculu, ci capacitatile sí sim-
tiemintele, ce le voru aduce cu sine membrii congressului,
acelea voru dā congressului insemnatae mare ori mica, buur-
ori rea, inaintea Româniloru sí a neromâniloru. Nu vom
sa scrutam, ce indemnuri au condusu pre corespondintele
la recomandarea Armenopolei, a Blasiului ori Belgradului, si
la punerea 'n pragu incontr'a Sabiu lui si a Brasiovului, si
vom crede pe parol'a lui, c'au avutu dinaintea ochiloru sco-
pulu binelui comunu. Insa ce reminiscintie, precum le cere
corespondintele, léga pre Români de Gher'a? — Ce reco-
măndă Blasiulu in lun'a lui Fauru ori Martisoru, pecându
suntu mai grele drumurile? Cându scimu, ca cei 2—3 dd.
membri ai comitetului Asociatiunei adesea nu potu veni la
siedintele lunarie, ori cătu suntu de 'nsufletiti de dorin-
t'a de a veni! In fine ce recomăndă Belgradulu? Pre-
scurtu ce classicitate națiunala asta coresp „Conc.“ in acele
trei locuri? Ni se pare, ca nici mai mare, nici mai mica,
decum se afla la Sabiu ori la Brasiovu. Noi asiá cred mu,
ca numai si numai oportunitatea pote fi aci normativa.

Cu tōte acestea departe fia de-la noi a vorbi cá Ci-
cero pro domo sua; noi am fi gat'a a merge ori unde ne-
va chiamá vocea conducatorilor.

La punctulu alu doilea: ca cine sa ia parte la con-
gressu? ne alaturămu bucurosu la parerea corespondintelui,
insa numai asiá, déca vom face mai antăiu deosebirea cu-
venita sí nencungurabila intre membrii cu votu sí
membrui fără votu séu simplii ascultatori. Numai cesti
din urma aru poté fi toti Români trecuti de 20 ani. — Dar
că membrii consultatori sí votatori cine sa fia chiamati?
Corespondintele protestéza incontr'a chiamarei ex offo a am-
plioatiiloru séu a ómeniloru regimului. Cuvintele lui suntu:
Dupa „T. R.“ ex offo s'aru conchiamá vreo 26 de amplio-
ati s. a. Nainte de a trece mai departe, avemu cuventu a
rogá, ori, déca vrea mai bine, a provocá pre corespondintele,
sa ne spuna, unde si cändu au disu „T. R.“ ce fin-
géza dēnsulu? Iata cuvintele „T. R.“ „La congressulu
națiunalu român u s. c. l. se proiectéza, precum
audim, din partea Presantitii—Acelor'a a fi
chiamati, sí cele urmatore. Déca corespondintele e miopu,
apoi l'am svatui sa ia fóia mai aprópe, cändu citesc; ear
déca elu singuru si-a creatu fantasm'a „ex offo“, ce-lu go-
nesce si-lu necadiesce cu atât'a cumplitate: apoi trebuie sa-i
aducem aminte noi, ca unui jurnalista nu i se ca-
de, a combatte aceea, ce nu s'a disu, cá cändu
s'a rufi disu. Acestea numai per tangentem! Corespondintele
dara pre amplioati aru vrea sa-i scóta din numerulu mem-
briloru congressului, căci ei aru fi chiamati la posturile sele
de regim, eara nu alesu prin națiune. Sa lasâmu la o parte
aceea, ce se scie astadi de tōta lumea, ca la multe, la sōte
multe posturi nici in staturile cele mai constituiunale nu se
facu denumirile amplioatiiloru prin poporu, sa lasâmu la o
parte si aceea, ca „națiune româna politica“ in Trauni'a in-
ca nici ca esista de jure; dar sa 'ntrebâmu pre corespondin-

tru provinciele din Monarchia po unu anu
8 fl. éra pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si terti straine pe anu 12. fl.
pe ½ anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
inteia óra cu 7. cr. sirulu cu litere
mici, pentru a doua óra cu 5 ½. cr. si
pentru a trei'a repetire cu 3 ¼. cr. v. a.

tele, óre a cei amplioati nu cá Români suntu chiamali
la posturile sele? Toti scimus, ca cá Români suntu chia-
mati sí pre Români ii representa, fiacare in sfer'a sea;
pentruca traimu intr'o tiéra, unde amplioati se punu dupa
religiuni si națiunalităti. Dóra nu place corespondintelui a-
cestu principiu? spuna-ne altulu mai bunu, cá sa-i multiem-
mi! Ori nu acést'a au fostu rogarea națiunei de atătea sute
de ani? Déca insa coresp. face deosebire intre a-
cesti amplioati cu preotii de o parte, si intre „representantii
poporului“, precum numesce pre cei-ce aru veni a se a-
lege, de alta parte; déca prin urmare pre amplioati si preo-
tii ii socotesce órecum a nu fi si ei barbati ai națiunei, representanti
ai poporului, apoi a pasit in publicu cu o assertiune, carea pote
numai căce e prea vatematóre, nu s'a combatutu inca de nimenea.
Óre candu si óre unde, apelâmu la simtiulu de onore alu scri-
itorului cá sa ne spuna, óre cändu, intrebâmu, si óre unde
si óre prin ce amplioati si preotii români in corpore s'a-
portatul cu atât'a rea credintia fatia cu caus'a națiunala, in-
catu sa merite temerile corespondintelui, ca voru suprematisá
pre barbatii poporului? si óre cine suntu acesti barbati ai
poporului? Acei'a, pre cari ii alege poporulu pentru con-
gressu! Acei'a, cari au possessiune ori venitul curatul de 50
fl. suntu in usuarea drepturilor politice si-pretensiunea de
predilectiune a corespondintelui! — suntu trecuti de 20 ani.
Multe cere corespond., numai capacitatea i se pare lu-
cru neessentialu pentru de a fi cine-va alesu! Preotii si
amplioati dara, ei nu suntu representanti poporului! Dar óre
cine forméza intieligint'a de astadi a Româniloru din Tranni'a?
Luâdu afara pre cei — dorere d'abiá! — căci-va pro-
fesori, advocati si unde si unde dór vr'unu oficiaru pen-
siunatu, cine mai remâne, decătu preotii si amplioati? Ear
cum-ca la unu congressu au de a se aduná si a portá vorb'a in-
tielintii națiunei, căci ei suntu capulu eii, acést'a ni o va
crede, speramu, ori cine si fâra demonstratiune matematica.

Cum se are lucrulu cu alegerile, ce aru pretinde cine-
va a se face pentru congressu, despre acést'a am vorbitu,
pâna ne-am ostenit, in nr. trecutu; cine-si va luá ostenel'a
a assemenea cele dise acolo cu cele afirmate de corespon-
dintele: ca cercurile de alegere se potu face dupa program-
ma dēnsului in 24. óre, ne va crede, ca nici in 24 dile, ba
nici in 24 septemâni! Presupunendu firesce, ca corespon-
dint. inca e numai omu că noi, si nu vr'unu balauru nesdravanul

Corespondint'a a trei'a, din Fagarasiu, e numai o planeta,
ce luminéza cu lumin'a imprumutata de-la articululu din „Gaz.
Transs.“ facemu atenta pre on. redactiune a „Concordie“
sa nu se 'nsiele, privindu acesta corespondintia de resunetu
alu districtului Fagarasiului, ci eac'asiá numai de resunetu
alu parerei unui individu.

Dupa aceste escursiuni insa suntemu datori a espune si
programm'a nostra. Ea e tare scurta. De óre ce Esc. Sele
Archipastorii suntu incrediutii națiunei prin prochiamatiunea
ei propria; de óre ce cei mai multi membri ai comitetului
permanentu, adica din barbatii ceialalți de incredere, ce li s'au
datu la conferint'a din 1861, cu cari sau potutu consultá
Archiereii dupa impregiurari, n'au desavouatu programm'a
in privint'a congressului proiectatu, despre care mainainte
de a se face au fostu intrebati si pentru parere; de óre ce
dara voint'a loru armonéza cu convictiunea Archiherelor,
ear voint'a in credutiloru națiunei e voint'a
națiunei in sesi, carea are trebuintia imperativa
de acestu congressu-totu atât'a in ce forma -; pentru aceea
crédemu, ca congressulu sa se conchiamé in modulu proiect-
atu, care garantéza din destulu unu resultatul salutarul.

Déca insa pe lângă tôte assecurările foilor vienese, ca congressulu e la usia, acel'a prin astfel de voturi, precum le 'ntempinaramu in „Gazeta“ și 'n „Concordia“ și precum vediuramu ca le esploatează cătu se pôte de bine foile straine, s'aru amană ori döra s'aru suspendă de totu: atunci responsabilitatea celu pucinu nu va cadé pe incrediutii legitimi ai natiunei, ci pe aceia, cari passiunilor private le lasă frēu liberu pe contul salutei generale, cari liter'a cea mōrta, vrēndu ori nevrēndu, sciindu ori nesciindu, o punu mai pre susu de spiritul celu viu!

Sabiiu in 30 Ian. In siedint'a din urma a Universitat. săsesci din 5 Febr. (24 Ian.) se desbatu asupr'a unui proiectu de lege agraria, elaborat de dep. Miercurei Löw. Asupr'a cestiunei: ca sa se tramita elaboratul mai antâi differitelor oficii cercuale spre darea parere, ori sa se predea numai deputaților Universității, cari cunoscu parerile comitentilor sei ?, precum și asupr'a 'ntrebărei, ca traduce-seva in romanesce elaboratul și statutulu - precum cerura României, și dep. Cincului Binder, sprijinindu pre Balomir - ori numai statutulu, precum cerù Rannicher, se escara desbateri, din care resultă: 1) ca majoritatea cere a se comunica scăueloră totu' elaboratul, 2) cu 13 încontr'a a 4 voturi, ca numai statutulu sa se traduca in romanesce, 3) ca statutulu sa se traduca și 'n magiarcă, 4) ca desbaterilor se lasă tempu de 6 septembri, 5) ca 'ngrijirea tiparirei se 'ncrede Procomitelui.

Sabiiu 28. Ianuarie. Gazet'a ungureasca din Pest'a „Független“ Nr. 28. reprobeadia unu articulu din „Donau Zeitung“, carele afirma necesitatea unui Institutu politehnicu pe seam'a Ardealului. „Donau Zeitung“ numesce acea imprejurare anomalia, ca döua milioane de suflete nu participă din binefacerile unui asemene institutu, cu atâtă mai multă, de ore ce Universitatea pestana, carea este ungură, este in departare de 40. de miluri dela marginea tierei.

Dice la aceast'a „Független“, ca articululu din „Donau Zeitung“ va, sa se înființie pentru Ardealu o universitate germano-romana, ai carei profesori aru fi germani deocamdata, insa deaca voru ave voia si capacitatea loru asiă aru aduce cu sine, aru poté invetiá si limb'a romana.

Ardealulu, dice „Donau-Zeitung“, are debuitia si de unu Politehnicu, si intemeiarea lui o urgēndia. Promite Universitatei improvisate unu venitoriu stralucit u si pune in privint'a aceast'a mare valore pe Germanii din Ungaria, Moldo-Romania, si Serbia. (Aru si potutu dice cu o cale si pentru cei din Besarabi'a, si Turci'a, adauge Független).

Független inca observeadia, ca scriitorulu din Donau Zeitung nu va sa recunoșca tendint'a cea otarita a spiritului romanu, si de aceea va sa plasmuiésca proseliti in tîr'a romaneasca; in natiunea aceast'a va sa recrutedie, carea după instinctul seu graviteadia catra Parisu, deunde au adusu tota civilisatiunea sea, si carea mai are atâtea parale, că sa pună pe corabii pre fiii sei, că acolo afara de patri'a loru sa aafe peatr'a inteleptiunei.

Dar lasându aceasta neghobia, dice mai departe Független, proiectulu mentionat pentru relatiunile interne ale Ardealului n'are nici unu temeu rationabile si demnu de partinire, de să afirma Donau Zeitung, ca jumetatea impopulatiunei ardelene constă din romani; insa datele sale statistice aci intrerumpendule, ocolește cu tacerea, ca dintre 2,074,202. locuitori in Ardealu după conscrierea facuta la a. 1855. se află 745,439. unguri, apoi o impopulatiune mestecata de mai multe mii, din care o parte vorbesce unguresce, si numai 194,120 suntu sasi si germani. Si pentru placerea acestei fractiuni voiesce sa participe germanulu din o Universitate asiă numita germano-romana. Prin astfelu de disputatiune cugeta a si posibile de a pune in lucrare pe calea practica principiulu celu frumosu alu egalei indreptătiri?

Insă lasându si de aceast'a, intrebamu: ore n'are Ardealulu in genere, si in specie fratii nostri romani mai mare debuitia de scăole elementare? Aruncatau scriitorulu acelui articulu ochii asupr'a tierei, cercetatau neajunsulu sistemelor scolare, pâna n'au prinsu pean'a a mānă? Oare scie elu, căte scăole au grēco-catolicii români, si căti potu sa se impartasiésca de ele? Scie elu, ca greco-neunii in 1043. Parochii d'abia numera căteva scoli, si ea crescerea poporului este in starea cea mai rea? Corespondintele cunscete tôte acestea, si totusi ese eu plannu seu celu stra-

lucit, că sa dica pe ascunsu, ca o parte a locuitorilor din Ardealu capeta unu milionu subt acea condițiune, deacă va tramite la Senatulu imperialu representanti.

In fine asiă incheia „Független“, ca propunerea aceea din punct de vedere alu inocenției este diplomatica, ear in privint'a diplomatica este transparente de totu“. -- Fără de a cercetă mai deaparte, ca ore pre care jurnalul pre „Függet'en“ ori pre „Donau-Zeitung“ lu döre mai tare ini-m'a pentru binele Românilor, vom sa aducem numai aminte lui „Független“, ca scăolele române si afacerea educatiunei la poporul nostru, pelângă tôte neajunsurile, totusi nu merita atât'a compatimire generoza din partea lui. Resaritenii din Tranni'a, - căci pre ei ii cunoscemai bine - au vr'o 600 scăole populare si unu numeru frumosu de scăole principale, dintre care unele potu rivalisa cu cele magiare, si preste totu invetiamentulu au trecutu preste stadiul primar alu înființării scăoleloru si se află pe trépt'a imbunătătirei si reformări. Dovăda evidente la cele dīse suntu instrucțiunile si ordinatiunile cele mai prospete ale Inspectiunei supreme scolare, precum si ameliorarea educatiunei si a invetiamentului fiitorilor invetitori.

Sabiiu in 29 Ian. De-la on. archivariatu eppescu gr. cat. din Gherla ni se tramite spre publicare unu circulariu oficiosu — Nr. 2910 dīto 26 Dec. 1862. — alu Ilustratul Sele, D. Eppu Ioann Alexi cătra clerulu si poporulu eparchialu pentru stringerea de colecte de săm'a studintilor seraci din acea diecesa; asemenea döua liste: un'a a contribuitorilor, alt'a a studintilor impartasiti cu ajutorul din aceste colecte, — tôte trei spre publicare in foia nostra. Ne pare reu, ca strimtimea colonelor uii si apararea eii numai de döua ori pe septembra nu ne concede a dā publicitatii tôte aceste acte memorabile in totu cuprinsulu loru; ne plinim insa o datorintă preaplatuta, estragendu din ele, ca ven. D. Eppu apare atâtu de devotat acesei cei mai nobile filantropii, incătu e resolutu a face colecte sisematice pentru tinerii studinti in totu anulu, ca 'n 1862. s'au adunat-dupa socotel'a nostra 1383 fl. 19 xr. si s'au ajutat cu ei 34 tineri, dintre cari 6 iuristi, 23 gimnasisti, 1 preparandu si 1 normalistu absolutu, multi dintre densii primindu ajutorul in mai multe randuri. Fapt'a credem ca este prea nobila, decătu sa numai aiba lipsa de comentariu din partea nostra.

Brasieu in Duminec'a Vameiului 1863
Iar dotatiunea Preotimel' (Urmare si capitolu)

Pentru adou'a intrebare, ca cum s'aru indreptă aceasta hotarire? respunsulu e usioru: ca cu un'a alt'a - modificandu acest'a. Insa cam greu, ca omenii seriosi, cari dicu ca numai din mila facu ce facu, nu voru mai vrea a 'multe pomana. S'au totu pomenit hotarirea I. Universitati si aprobarea de susu; eu n'o mai citediu, ca si aceasta e facuta p'un asia calapodu. Mi destulu, ca am yediutu, ca omenii nostri neci hoteririle de susu nu le respecteadia, necum aceast'a, care li distrage din hasnuire.

Scimus calu sau respectatul limb'a si organizarea in patimentulu regescu, si alte. D-loru pona sunt Wächteri aici, pona candu suntu sub aripă - pre noi ne va ninge pe afară.

Deci dara ce era se acceptă Preotimea nostra? Caci ce au parochienii ei, nu e alu loru, si ce sau facutu pentru Preotime sau facutu de pomana, intr'unu locu unu stucu mai mare, intraltru mai micu, vedeti DVostra după cum suntu si omenii. Unii omeni credu, ca daca neau si aruncatul sora-tea se traimit că frati in gradin'a Transilvaniei, nu vom traici pe viitoru fratiesce; ci unii domindu, er altii suferindu, pentru ca punctele regulative au remasu negainate. Apoi Dieta nu va fi, si daca va si fi, nu poate face mai multu decătu Universitatea, (asia credu Dloru). Deci de unde mai acceptă Preotime? dela sperantia? Ei! insa unii nu se multimescu cu atat'a, ci striga, ca facem slujba Statului si Magistratului, si fomea ne strunge, ce e de facutu? La asta intrebare parerea mea ar fi, ca daca nu e umanitate, se o luâmu advocatione. D. Popasu credu ca nu primesce acea bajocura d'a Dotatie, ce lovesce in drepturile celor lai Preoti din Brasovu, si nepriimindu va apela cu totu Preotii deslusindu Sc. Episcopescu si I. Universitatii totu lucrului, de unde credem ca va urma ceva. Daca nu va face D. Popasu, atunci de nu voru fi tufe, voru face cei alti. Ne capetându neci o mangaiere de la acele I. Locuri, atunci

O. Preoti sa se intorce la popor, si elu firesce n'are de unde le da, dar se-i deslusișca lucrul si dreptul seu, si elu facă că sa pretinda elu pe calea judiciala dreptul seu de a se dotă preotii lui, de unde se platescu altii, adica din cass'a aceea, unde si elu au aruncat si arunca ne'atruptu bani si nu mai scie ce se face cu ei.

Mergendu astfelu de harti dintr'o instantia 'n tr'alt'a, pîte ca se voru satură Domnii nostri si voru dă ce voru dă, că sa nu se mai deschida si alte belele.

De nu-i place Preotimelui neci acăst'a, si neci tem'a din jur. romanu (? Rd.) apoi atunci se mai tie sperant'a si răbdarea, ca-su forte bune.

Vienn'a. Cu prim'a Februarie este la lumina in Vienn'a unu diariu nou germanu intitulat Austri'a—mare (Gross—Oesterreich) sub redactiunea d. I. F. Inhász. Tendint'a, ce asigura a o șurnari, este a unu tot de poporele monarchiei intrun imperiu puternicu si liberu de ori si ce simtieminte si dorintie separatistice, purcediendu din principiul, ca diversele populatiuni ale marelui imperiu numai atunci voru ajunge la tient'a optatelorloru loru dorintie, la punctul de cu lumeniune alu adeveratei libertati constitutiunale, deca voru nesui a străformă acestu imperiu asiā de tiendaritv prin forme si drepturi multifarie separatistice, intr'o unica si puternica patria. — Spre unu astufeliu de sfersitu, dice numit'a fōia mai departe, are Austri'a lipsa de o constitutiune de sine statore si corespunditoria urg'ntelor sele cerintie, si ca patient'a imperatéasca din Octombrie da o ocasiune favorabila, de a poté aduce la deplinire o astufeliu de constitutiune. Insa spre aceast'a este neinegiurato de lipsa inainte de tot de simtiemintu de unitate, o statonicia spirituala. Nu e destulu numai a cunoșce constitutiunile Engliterei, Belgiei si a altor staturi si ale straplantă, verendu lips'a, pre pamentul Austriei in trunu tipu mechanicu, deorice o planta straina nu aru poté prospera asiā bine pe pamentul acestui imperiu. Dice, ca si aceste staturi si-au facut singure constitutiunea, si apoi de ce se nu sia in stare si poporele acestui statu sa-si faca o constitutiune, carea, intocm'a ca o planta domestica, potrivita cerintelorloru pamentului si raporturilor climatice ale acestei tieri, sa sia in stare a prinde radacina; si ca aceasta constitutiune suntu chiamate natiunile germane si ungarie a o aduce la deplinire, ca unele cari seculi intregi au fostu lipite un'a de alta prin legaturi fratici si sociale. — E destulu atât'a pentru de a cunoșce, ca jurnalul si-a propus, a contribui la dirimarea paretelui, ce sustă de actu intre Germani si Magiari. —

Din Vienn'a se scrie „Lloydului de Pest'a“ in 6 Feb. (25 Ian.) despre diet'a transsilvana: Precum se scie, la conchiamarea dietei transsilvane va fi cea d'antain intrebare impartirea Transilvaniei in cercuri elective. Precum andu, la aceasta impartire se voru considera referintiile naționale, si teritoriul cercurilor elective sa va face dupa locuintele diferitelor populațiuni ale tierii. Aceasta considerare insa nu va merge pân' acolo, că sa se rumpa coerint'a geografica a cercurilor elective si d. e dintr'unu cercu electivu geograficu, ca aru cuprinde grupe de locuitori de alta limba, acestia sa se eschida si sa se alature la altu cercu de limb'a loru. — Cătu pentru marimea singuritelor cercuri elective, andu, ca se va luă cam numerulu de 30,000 locuitori pentru unu cercu. Intr'acestu numera insa se paru a fi cuprinse numai comunele satesci, asiā incă din deliermarirea de mai susu inca nu s'ară poté conchide cu siguritate la nnmerulu deputatilor, ce voru compune diet'a, de ore ce orasiele, comerciul si industri'a, proprietariatulu mare inca suntu factori, ce voru tramite la dieta deputati. Dintr'altele insa tot de acestea pîta inca numai caracterulu de propusetiuni si proiecte, nu de hotariri definitive, si comunicatele mele nu pretindu a fi decătu nisice simple indegetări. Cancellari'a aulica transsilvana a cerutu a i se propune liste alegatorilor, pentru de a scote din ele materialu statisticu pentru diet'a. Numerulu celoru ce aveau dreptulu de alegere dupa legile cele vechi, numerulu celoru adansi din nou, proportiunea alegatorilor dupa nationalitati se pare ca nu voru ramane respectate la ordinea electiva. —

Bucovin'a.

Siedint'a a sieptea a dietei din Bucovin'a (din 29/17 Ian.) fu un'a din cele mai importante pentru tiéra si mai interesante pentru toti Români. Căci cestunea principala,

ce avea sa o deslege, era propusetiuna ducala pentru imbunatir ea sortii preotimelui gr. oriental, a acelei preotimi, carea pe lângă celu mai mare fondu ecclesiasticu din tota Imperiat'a austriaca, pelângă fondul de cîte-va milioane de florini, prin multe locuri trebuia sa locuiescă adeseori prin cutuni ruinose. si si acelea platite cu chiria. Unu tablou forte tristu se desfasura dinaintea ochilor nostri din vorbirile deputatilor despre administrația cea deplorabila a acestui fondu, care economisandu-se altintre, in scurtu tempu aru si in stare a radică institutile bisericesci si scolare ale Bucovinei la rangul d'antain intre cele romanesce din Austria. Intre vorbitori se distinsera br. Petrino si prof. Ianoviciu, cari descoperira cu frachetia onorabila si adeveratu barbatescă ranile, de care sănătatea bisericile si preotimelui, dieci mai cu una nimitate priim propusetiuna cea bine motivata a cestui din urma, prin carea cere a se forma unu comitetu, care sa efueze, ce despagubire (pentru quartiru. R.) sa se dea preotilor si din ce midilöce sa se scotă. — In decurgerea vorbirei pretinsese urcarea banilor de quartiru, pe unde nu suntu case parochiale, de-la 80 fl. celu pucinu la 200 fl.

Citim in „Bucovin'a“ ca scol'a reala gr. or. in Cernăuți, precum se aude din isvoré sigure, se va deschide in anul scolasticu venitoru, si inca'ndata cu patru clase.

Principatele romane unite.

Imprumutamu din „G. z. Traianie“ urmatorele depesie telegrafice :

Bucuresti, 5. Fauru 11 ore, sositu in 3/2. 8 ore séra. Trei dieci si trei de deputati, din cari D. Panu, Bratiann, Rosseti, principii: Brancovauu, Stirbei, fratti Ghic'a, Jon Ghica, Grigorie Sturdza au propus eri unu contra proiectu la responsulu discursului de tronu, care au fostu preparat prin comisiunea speciala numita de majoritatea adunarei nationale. Acestu contra proiectu e o diatriba pe catu falsa, pe atatu si passionata in contra administratiunei trebiloru tierii de suptutimpulu celoru patru ani din urma. E de insemmatu, ca duoi spredice dintre suscrisi au fostu ministri, si mai multi de mai multe ori, in decursulu tempului acestuia. Mai multi suscrisi si au retrasu inca de a sera iscalită, protestandu ca bun'a loru credintia sa amagita.

Bucuresti, 6. Fauru 12 ore 30 min. sositu in Brasovu in 6 Fauru 12 ore 55 min. (ad in 25 min. prin Timisiu).

Balulu municipalu din 24 Ianuarie fu forte brillant. Alte tiele Sale (Domnul si Domn'a) se aflara de facia. Domn'a a jocat horă intre mii de acclamationi unanime si entuziasme.

Bucuresti, 6. Febr., 5 ore 40 min. noptea, sositu la 7 ore 30 min. diminetia.

Victori'a a esitу pentru guvern, cei 33 nu potura reesi, ca se li se primăcea contraproiectul loru ca respunsu la cuventul de tronu. Camer'a a decisu se se esamine adres'a proiectata de comisiune.

Germania.

Totu mai multu se adevered, ca ducele Ernestu de Koburg-Gotha a renuntat la corona grecă. Ministrul Franciei Drouin de Lhuys se dice ca aru fi primiu despre aceast'a sciri oficiose. Er' din Gotha insasi se telegrafédia, ca diet'a a decisu cu unanimitate a multiumi si a declară ducelui bucur'a tierii, căci n'au priimutu candidatur'a grecă. Ducele enunță deputatiunei cea mai viua a sea bucuria pentru sympathiele tierii.

Conflictul din Pruss'i a intre cas'a deputatilor si regimul inca n'auinceatatu. Dupa spunerea uneidepesie telegrafice Regele Prusseiei a respunsu la adress'a casei ablegatiloru intr'unu nemultiemitoru pentru aceast'a, declarandu, ca Ministeriul pără cărm'a dupa principiele Lui, care trebuie sa sustina drepturile coronei si ale casei magnatiloru.

Russi'a.

„Jurnalulu de S. Petropole“ dechiara, ca regimulu rusescu ar' fi cunoscutu de mai multe luni planurile insurghitorilor si ar' fi scritu, ca recrutiunea va fi semnalulu rescularei, si ca regimul, nepotendu prinde pre capii ei din tierile strene, ar' fi trebuitu sa puna mâna pe bratiele si instrumentele ei. — Intr'acea insurghitatea insasi propasiesce

ne'ncetatu si interitarca de amendoue partile crescere moreu. Emigrantii din tările străine lucra din respozitori, si Poloni in luptele cu Rusii arata unu eroismu admirabilu. Temutu suntu mai cu séma insurgentii armati cu cose.

Grecia.

Regimulu provisoriu din Grecia au depusu poterea sea in mânile adunării naționale. Se crede, ca regimulu provisoriu, cu presiedintele Balbis în frunte, se va constitui de nou.

Regimulu provisoriu au propusu adunării naționale dôna decree : unulu, prin care sa prochiama depunerea regelui Ottone și a dinastiei bavarese, altulu prin care princ. Alfredu se prochiama rege alu Greciei. Adunarea naționala a întarit cu unanimitate amendoua decretele și au prochiamatu pre princ. Alfredu rege alu Elleniloru că alesulu a 230,000 de votanti.

Nr. 43—1863.

Publicare.

In urmarea decisiunii aduse in siedinti'a Comitetului Asociatiunei transilvane tienuta in 3 Fauru c. n. a. c. subscrisulu Comitetu se grabescce a aduce la cunoscintia respectivilor Domni Colectori ai Asociatiunei, cumca Protocollu adunarei generale II. se afla tiparit u si brosiuratu, si că pretiulu i-s'a defisptu in 60 xr. v. a., provocandu totu-deodata pre DD. Colectori, că fiacare in cerculu seu se adune prenumeranti, că asia se i-se pôta tramete exemplaria in numerulu poftit. Se vende de a dreptulu si dela Cancelaria Asociatiunei.

Dein siedinti'a Comitetului Asociatiunei transilvane.

Sibiu in 5 Februarie 1863.

Bar. de Siaguna

Presedinte.

Ioann V. Rusu m. p. Secr. II.

Nr. 44—1863.

S'a observat, că unii deintre membrii Asociatiunei transilvane nu si-ar' si primitu decretele, de si au respunsu tac'sa prescrisa prein §. 6. dein Sta'ute; deca s'a templatu acest'a, cau'sa fù aceea, că unii dintre P. T. D. D. mai alesu la adunarea generale dein anulu trecutu, candu sau inserisul de membri ai Asociatiunei, au uitatu se-si spuna caracterulu si locuient'a: deunde secretariatulu de multe ori se allâ in perplexitate, că in care parte se espedeze decretele pentru atari Domni; apoi alta causa mai fù si aceea, ca candu cu inscrierea membrilor ordinari, cu ocasiunea adunarei generali, nu se puse lista speciale pentru cei ce-si primira, seau nu-si primira decretele. — Deci subscrisulu secretariatu petrusu de dorint'a de a impleni pre cătu se pote mai acuratamente detorint'a s'a in acesta respectu, si lia volia a rogă pre aceli Domni, cari nu-si primira pana acumu decretele, că in acestu obiectu, sese adreseze de adreptulu la Colectoriulu respectivu, carele nu vâ lipsi a esoperă dela secretariatu, cătu mai cnrendu, spedirea diplomelor delipsa.

Totu cu ast'a ocasiune, subscrisulu secretariatu in interesulu regularitatiei, acuratetii, si a usiurarei in ducerea si manipularea afacerilor curente ale Cancelariei Asociatiunei, are onore a rogă pre toti D. D. acelia, cari voru a se face membrii si pre anulu curente, a acestei june Asociatiuni, că tacsele anuale prescrise se le depuna de a dreptulu la Colectoriulu, — deca se pote, — care adunandule pre lunga o lista curat u si chiaru scrisa, le vâ tramete seau de a dreptulu la cass'a Asociatiunei, seau la secretariatu; dandu cu aceea ocasiune desluciri, despre aceli membrii, cari in anulu trecutu au platit in doue renduri tac'sa de 5 fl. v. a. fara de a se esprime, că respuns'au aceea tacsa numai pre a. 1862, seau si pre 1863. ?

Dela secretariatulu Asociatiunei transilvane.

On. Secretariatulu alu Associationei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului român ne comunica in cele urmatore :

Publicarea sumelor, ce au mai incursu la fondulu Asociatiunei in cursulu lunei trecute, pana in 3 Fauru a. c. pre tempulu siedintiei Comitetului Asociatiunei.

(Incheiare).

Prein D-lu Colectoriu dein Blasius, Prof. Ioane Antonelli s'a mai tramesu 15 f. v. a., că tacse anuali pre 1863 dela membrii ord. si anume :

a) Dela D. Vasilie Puianu Jude cercualu in Sancelu tac'sa

pre a. 1863 5 f. b) Dela D. Vasilie Albini inspeclorii dominalu tac'sa pre 1863, si 1 f. pentru decretulu de membru ordinariu 6 fl. c) Dela d. Demetru Imandi cetatienu in Blasius pre 1863 4 f.

NB. adaugunduse la acesti 4 f. inca 1 f. publicatu in Nr. 2. alu „Telegrafului romanu“, numitulu D. Demetru Imandi se face membru ordinariu alu Asociatiunei pre a. 1863.

Prein D. Senatoriu si Colectoriu in Orastia Ioane Balomiri s'a depusu la cass'a Asociatiunei tacsele anuali pre 1863 dela urmatorii Domni si anume :

a) Dela Domnulu Nicolau Popoviciu protopopu in Orastia 5 f. b) Dela D. Ioane Tulbasiu Concipistu de finantia 5 f. c) Dela D. Ioane Micha in Notariu comunale in Balomiru 5 f. d) Dela D. Iacobu Orosz Vice-Notariu in Orastia 5 f. e) Dela D. Francisco Iechimu Asesoriu de Tribunalu in Deva 5 f.

Asia dara sum'a totala depusa la cassa prein D Senatoriu si Colectoru Ioane Balomiri face 25 fl. v. a.

D. Nic. Isaacu predă la cass'a Asociatiunei tac'sa anuale pre 1863 trameze de D. Nicolau Vladu Asesoriu de Judecatoria in M. Osiorhei, că m. ord. in suma 5 f. v. a.

D. Nicolau Crainicu protopopu la Dobro' tramete tac'sa anuale pentru sene si pentru fiulu seu Ioane Crainicu pre a. 1863, cum si pentru decretele 1 f. in suma totale: 12 fl.

D. Georgie Visia aurariu la Zlatna' tramete la fondulu Asociatiunei interesulu anuale in suma 15 f. v. a. pentru o deatoria de 300 fl. v. a., carea dein preuna cu documentele resp. a oferit'o in folosulu fondului Asoc atiunei.

D. Protopopu dein Bai'a mare Teodoru Szabo tramete 3 fl. tac'sa pentru trei decrete, si anume :

Dela D. Georgiu Molnaru protopopu emeritu 1 f. Dela

D. Vasiliu Anderco adm. protopopescu in Districtulu Turtiului 1 f. Dela Constantinu Dragasiu Cantoriu invetitoriu in Ger'ta mica 1 f. Sum'a 3 fl. v. a.

D. Protopopu dein Lippova Ioane Tioreanu tramete tac'sa pre 1863 in suma 5 fl.

D. Protopopu alu Deagului Georgie Tamasiu tramite tac'sa pre anulu 1863 in suma 5 f., facandu-se membru ordinariu a Asociatiunei, si tac'sa pentru decretu 1 fl. v. a. cu totulu 6 fl. v. a.

D. Administratoriu a Comitatului Cetatiei de balta Ioan Puscariu tramete la fondulu Asociatiunei tac'sa anuale pre 1863 in suma 5 fl. v. a. si 1 fl. v. a. pentru decretu, cu totulu 6 fl. v. a.

Prein D. Colectoriu Iova Popovits dein Lugosiu s'a tramesu la fundulu Asociatiunei sum'a de 68 fl. v. a. că tacse anuali pre anulu 1863 si anume dela urmatorii Domni:

Dela D. Constantinu Radulescu Geometru 5 fl. Dela Rm. D. Stefanu Moldoveanu Prepositu Capit. 10 fl. Lela D. Ioann Iovita Castelanu Comitat. 5 fl. Dela D. Aronu Damaschinu Notariu in Lugosielu 5 fl. Dela Rm. D. Andrei Liviu Canoniciu 5 fl. Dela Rm. D. Michaele Nagy Canoniciu 10 fl. Dela D. Constantinu Udrea negotiatoriu 5 fl. Dela D. Petru Catrusca negotiatoriu 5 fl. Dela toli acestia Domni inca câte 1 fl. v. a. tac'sa pentru decretu vine 58 fl. v. a.

Dela Domni membrii noui pre 1863, si anume dela DD. Dr Aureliu Maniu advocatu 5 fl. Iulianu Ianculescu perceptoriu Comitatent. 5 fl. Asia dara summa' trameze prein susu laudatulu Dl. Colectoru Iova Popovits face 68 fl. v. a.

3—1

Concursu.

In Comun'a Apadiei din Eparchia Versietiului e vacantu postulu de Invatietoriu romanescu. Emonumentele anuale suntu 63 fl. v. a., 25 meti de cuceruzu, 100 p. de elisa, 50 p. sare, 10 p. lumini si 8 stenjini de lemn.

Doritorii au recursurile sale acestui Consistoriu, alaturandu carteza de Botezu, Adeverintiele despre harniciile sele, despre servitiurile pana acumu, si despre purtarea politica si morala pana in 25-lea Februarie 1863 a substerne.

Consistoriulu Eparchiei Versietiului.

68-2

Edictu.

Mari'a Miculu mai nainte cu patru ani cu nedreptate parasi pre legiuittul seu barbatu Moise Grapa, amendoi gr. resariteni din Cati'a; pomenit'a in unu anu se sorocesce a se infatiosia la subscrisulu Sc. Protopopescu, eaci altu felu si fara de ca se va da hotarire suplicei asternute asuprai conformu S. S. canone ale Bisericei Resaritului.

S. Protopopescu gr. orientalu alu tractului Cohalmului Draosu 19. Ian. 1863.

Ioann Iosifu m. p. adm. Prot.